

- ۱- قطارها ممکن است مسافربری یا مخصوص حمل بار باشند.
- ۲- به کسی که قطار را هدایت می کند، راهبر قطار یا لوکوموتیوران می گویند. در مسیرهای کوتاه، دو راهبر و در مسیرهای طولانی چندین راهبر قطار را هدایت می کنند.
- ۳- راهبر قطار برای تعیین مسیر از طریق شبکه ی بیسیم با مرکز در تماس است. زیرا اگر مانعی بر سر راه قطار باشد، راهبر نمی تواند ناگهانی و در همان لحظه قطار را متوقف کند. حتی پس از اینکه راهبر ترمز را می کشد، قطار ۸۰۰ تا ۱۰۰۰ متر جلو می رود و بعد به طور کامل توقف می کند.
- ۴- راه آهن ایران علاوه بر حمل مسافران، کار جابه جایی کالاها را هم انجام می دهد.
- ۵- حمل بارهای سنگین با قطار باربری، ارزان تر تمام می شود.
- ۶- قطار در مقایسه با کامیون مقدار بیش تری کالا را حمل و جابه جا می کند.
- ۷- راه آهن سراسری ایران به بندر ترکمن در کناره ی دریای خزر مربوط می شود.
- ۸- راه آهن سراسری ایران به بندرهای خرمشهر، بندرعبّاس و بندر امام خمینی در کناره ی خلیج فارس مربوط می شود.
- ۹- سنگ آهن معدن های چادرملو و بافق به وسیله ی قطار به کارخانه های ذوب آهن می رسند.
- ۱۰- کشور ما از شمال و جنوب به دریا راه دارد و ما می توانیم از راه دریا با کشورهای دیگر ارتباط برقرار کنیم.
- ۱۱- حمل و نقل با کشتی و از راه دریا بسیار ارزان است.
- ۱۲- کشتی ها برای حمل کالاهای سنگین، بسیار مناسب اند، ولی خیلی آهسته حرکت می کنند.
- ۱۳- همه ی کشورها به دریا دسترسی ندارند.
- ۱۴- به کسی که کشتی را هدایت می کند، ناخدا یا کاپیتان می گویند.
- ۱۵- ناخدا می تواند کشتی را از مسیرهای مشخص شده روی نقشه هدایت کند. او همچنین مدیریت افرادی را که در کشتی کار می کنند، به عهده دارد.
- ۱۶- ناخدا باید روحیه ای قوی داشته باشد تا در شرایطی مثل توفان بتواند با آرامش، کشتی و سرنشینان آن را نجات دهد.
- ۱۷- در گذشته پیدا کردن مسیرها کار چندان آسانی نبود.
- ۱۸- امروزه با استفاده از رایانه و سامانه ی موقعیت یاب جهانی یا « جی پی اس » به راحتی می توانیم مسیرها و فاصله ی آن ها را در دریا پیدا کنیم.
- ۱۹- امروزه همه ی نواحی و کشورها برای رفع نیازهای خود به هم وابسته اند.

- ۲۰- در کشور ما نیز بعضی موادّ اولیه و کالاها به کشورهای دیگر صادر می‌گردد و کالاهایی وارد کشور می‌شوند.
- ۲۱- صادرات کشور ما عبارتند از: محصولات کشاورزی، قالی، خشکبار، پتروشیمی، گاز، نفت، مس
- ۲۲- واردات کشور ما عبارتند از: وسایل برقی، ماشین آلات، دارو، کاغذ
- ۲۳- بخش عمده ی صادرات و واردات کشور ما از طریق بندرها و به وسیله ی کشتی صورت می‌گیرد.
- ۲۴- بندر جایی در کنار دریاست که کشتی‌ها در آنجا توقّف و بارگیری می‌کنند یا بار خود را تخلیه می‌کنند.
- ۲۵- راه آهن و راه‌های جاده‌ای ما به راه‌های کشورهای همسایه متصل‌اند و از این طریق کالاهایی به سایر کشورها صادر یا وارد کشور ما می‌شود.
- ۲۶- هواپیما برای حمل مسافر و کالاهای سبک، بسیار مناسب است؛ زیرا سرعت زیادی دارد و مسافت‌های طولانی را در مدّت کمی طی می‌کند ولی هزینه ی مسافرت با آن زیاد است.
- ۲۷- هدایت هواپیما را خلبان و کمک خلبان به عهده دارند.
- ۲۸- خلبان دوره‌های آموزشی خاصی را گذرانده است و گواهی نامه ی خلبانی دارد.
- ۲۹- خلبان قبل از پرواز، مقدار سوخت هواپیما و سیستم ایمنی آن را بررسی می‌کند، از شرایط آب و هوایی مسیر خود آگاه می‌شود و با هماهنگی برج مراقبت، پرواز را انجام می‌دهد.
- ۳۰- با هواپیما می‌توانیم به بعضی از شهرهای داخل یا خارج از کشور سفر کنیم.
- ۳۱- بعضی از شهرها فرودگاه بین‌المللی دارند و پروازهای خارجی از این فرودگاه‌ها انجام می‌شود.

درس دهم

کشور ما چگونه اداره می‌شود؟